

Provincie Limburg
T.a.v.
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk
21 juni 2024	BR23158-01	
Contactpersoon	E-mail	Telefoon
	info@ecoassist.nl	06

Betreft: Nadere toelichting op natuuronderzoek en mitigatieplan naar aanleiding van opmerkingen en vragen provincie Limburg op conceptaanvraag omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit Dijkversterking Buggenum

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van uw opmerkingen en vragen ten gevolge van de conceptaanvraag omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit Dijkversterking Buggenum stuur ik u namens Dijkzone Alliantie Buggenum deze brief waarin ik de aanvraag nader toelicht aan de hand van de door u gestelde aanvullende vragen.

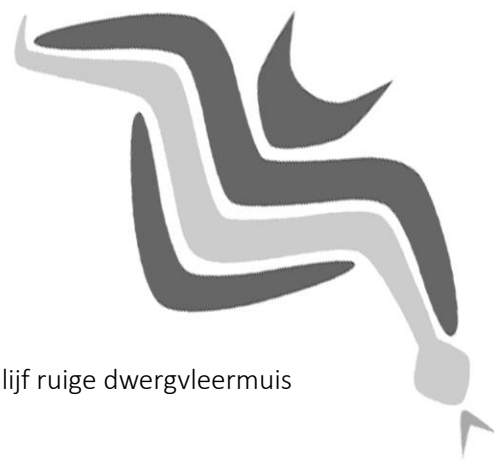
Onderstaand treft u uw vragen/ opmerkingen schuin gedrukt met daaronder onze antwoorden en nadere toelichting.

Rapportage update natuuronderzoek:

Vleermuizen

Voor vleermuizen loopt er inderdaad dit seizoen een volledig onderzoek conform de eisen uit het vleermuisprotocol 2021 binnen de delen van het plangebied waar negatieve effecten op mogelijke aanwezige beschermde gebiedsfuncties niet op voorhand uitgesloten konden worden bij het veldbezoek. Omdat het onderzoek nog in volle gang is, is daar nog geen rapportage van beschikbaar.

Op basis van een potentie-inschatting in het gebied is bekeken waar nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk geacht wordt. Met nummers zijn de locaties gemarkeerd op de luchtfoto. Het onderzoek richt zich derhalve op de volgende kerngebieden:

1. Jaarrond onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen (locatie paarverblijf ruige dwergvleermuis in vooronderzoek.
2. Jaarrond onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen, boom met potentieel als vaste rust- en verblijfplaats geschikte holtes.
3. Jaarrond onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen, boom met potentieel als vaste rust- en verblijfplaats geschikte holtes.
4. Jaarrond onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen, boom met potentieel als vaste rust- en verblijfplaats geschikte holtes.
5. Vaste vliegroute vleermuizen.
6. Vaste vliegroute vleermuizen.
7. Vaste vliegroute vleermuizen en onderzoek naar essentieel foerageergebied langs dijk en haven.

In overige delen van het plangebied zijn negatieve effecten op nabij gelegen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen en andere beschermde gebiedsfuncties te voorkomen middels maatregelen in het ecologisch werkprotocol. Onderzoeken naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in nabijgelegen woningen wordt derhalve niet noodzakelijk.

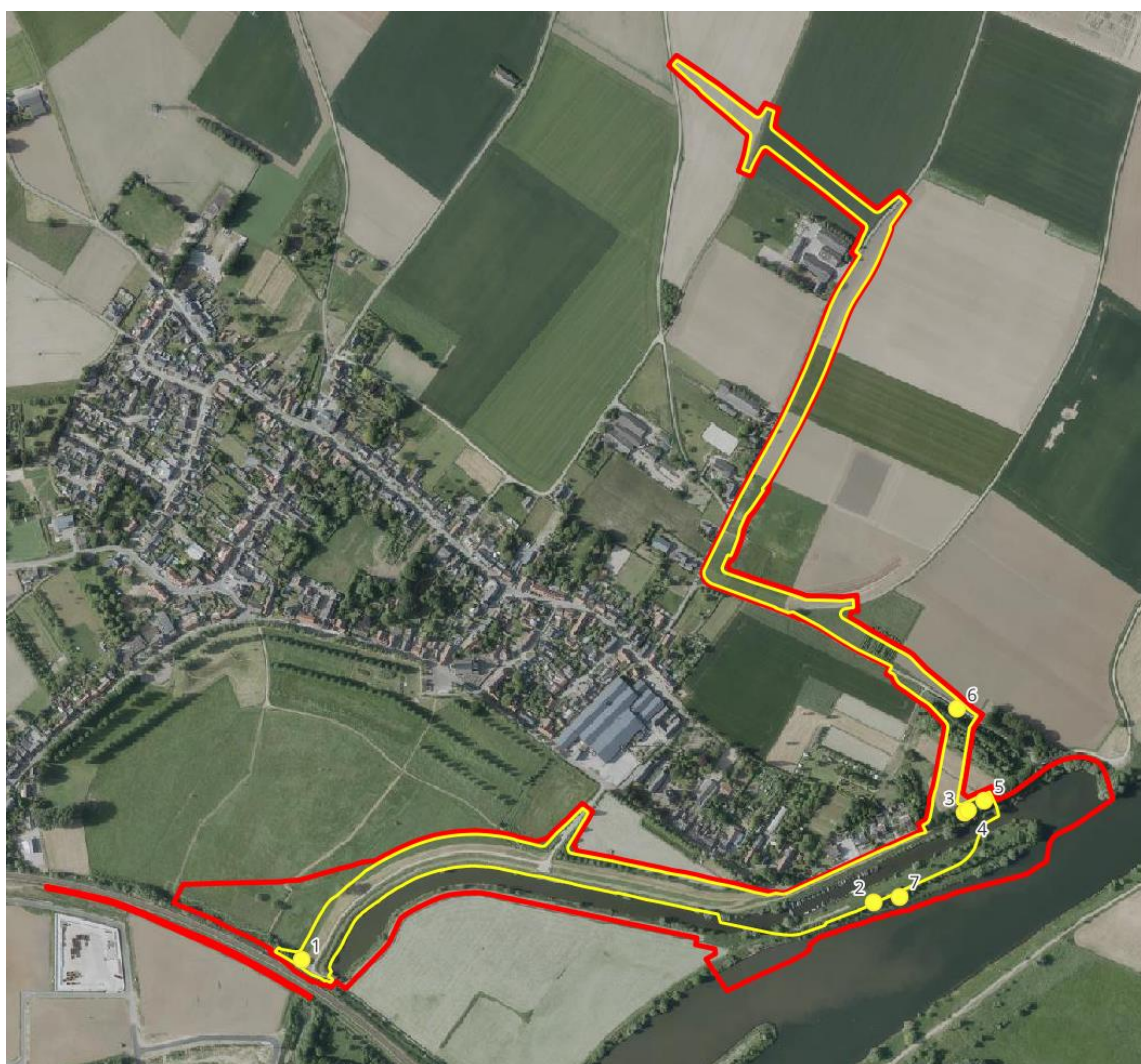
In de winter zijn alle boomholtes gecontroleerd met boomcamera. Daarbij zijn nergens vleermuizen of sporen die wijzen op gebruik van de holtes door vleermuizen aangetroffen. Wel waren holtes aanwezig bij locaties 2, 3 en 4 welke op basis van de vorm en diepte potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Gebruik in andere jaargetijden was daarmee niet uit te sluiten. Bij locatie 1 werden nergens bomen met holtes of gebouwen met geschikte verblijfplaatsen aangetroffen. Omdat bij het eerdere onderzoek hier een baltsende ruige dwergvleermuis was vastgesteld en er dus vanuit werd gegaan dat hier een verblijf zou zitten is deze nu wel weer meegenomen in het onderzoek.

Bij locatie 1, 3 en 4 zijn inmiddels 2 rondes in de kraamperiode uitgevoerd en zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen. Bij locatie 2 is 1 ronde uitgevoerd en geen vleermuisactiviteit rondom de boom aangetroffen. Hier dient nog een ronde uitgevoerd te worden. Van de bomen bij locatie 3 en 4 is inmiddels bekend dat deze behouden kunnen blijven. Hier dient alleen afhankelijk van de verdere uitkomsten in het najaar verstoring mogelijk voorkomen te worden.

Bij de Dorpstraat en het aangrenzende groen bij locatie 6 wordt wel iedere ronde vastgesteld dat hier tot 10 gewone dwergvleermuizen komen om te foerageren. Een duidelijke vliegroute is hier nog niet vastgesteld. In het vooronderzoek ging het wel over een vliegroute aan de Dorpstraat en de Berikstraat, maar op dat moment was het onderzoeksgebied veel groter. Mogelijk dat de vliegroute destijds ook is vastgesteld op het deel dat nu buiten de scope valt. De intentie is wel om het gebied bereikbaar te houden voor foeragerende vleermuizen vanuit Buggenum.

Er dient nog een ronde (avond en ochtendbezoek) uitgevoerd te worden gericht op het in kaart brengen, maar bij de eerste rondes werd er opvallend weinig gefoerageerd in het koelwaterkanaal. Mogelijk hangt dit samen met dat de aanleghaven sterk verlicht is momenteel, en bij de rest van het koelwaterkanaal wat wel donker is er relatief weinig begroeiing en beschutting aanwezig is. Hier zijn rosse vleermuis (hoogvliegend), gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en een enkele watervleermuis waargenomen. Maar het ging bij de eerste bezoeken echt over enkele dieren die hier bleven jagen, naar schatting in totaal minder dan 10 dieren gelijktijdig op het hele stuk. Dat is in verhouding tot andere gebieden erg weinig. Wel voor de betreffende dieren waardevol, maar geen essentieel foerageergebied tot nu toe.

Actualisatie

De opmerking dat het onderzoek naar de bevers verouderd was is natuurlijk juist, daarom is de update ook uitgevoerd en dat sluit volgens mij exact aan bij wat er dus tekstueel gezegd wordt op de plaats waar de opmerking is geplaatst. Met de actualisatie middels een nieuw bureau en veldonderzoek is het onderzoek nu weer 3 jaar houdbaar vanaf het veldbezoek.

Steenuil

Er is niet gekozen voor een nader onderzoek naar de steenuil omdat naar aanleiding van de update is gekeken naar de uitvoering in dit gebied en de mogelijke effecten daarvan op de steenuil. Omdat het foerageergebied grotendeels intact blijft, er geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn binnen de verstoringszone (hier zijn geen bomen met holtes, nestkasten of gebouwen die geschikt zijn aanwezig) kunnen alle mogelijk negatieve effecten met het treffen van mitigerende maatregelen voorkomen worden. Deze zijn opgenomen in het mitigatieplan. De rapportage van de update natuuronderzoeken is hierop aangepast zodat hier geen verwarring meer over kan ontstaan.

Mitigatieplan

De vragen en opmerkingen van de provincie op het mitigatieplan zijn schuin gedrukt weergegeven met daaronder onze nadere toelichting dan wel hoe dit is verwerkt in het stuk.

In 2020/2021 hebben we met het Waterschap en Bureau Meervelt overleg gehad over de das irt bedrijventerrein Zevenellen en HWBP Buggenum (denk o.a. aan kunstburcht, tunnels onder Roermondse weg en spoor). Toen is o.a. afgesproken dat Waterschap de monitoringsgegevens van OML zou gebruiken ter onderbouwing van deze ontheffingsaanvraag. is er nog steeds sprake van dat een deel van de nieuwe kering over het bedrijventerrein gaat? En dat de dassentunnel onder het spoor verdwijnt? Of? Zo ja, wat zijn hier effecten van?

Wij zijn niet betrokken geweest bij het overleg over het bedrijventerrein Zevenellen en hebben hier ook geen verslag van ontvangen. Wij gaan hier als onderdeel van dit project echter ook geen werkzaamheden uitvoeren (zie kaart plangebied). Daarmee zijn de onderzoeken van daar en mogelijk maatregelen voor ons project onzes inziens niet relevant. De dassentunnel onder het spoor door is dat wel. In eerste instantie zou deze gedicht moeten worden. Om dit te voorkomen zijn andere mogelijkheden nader onderzocht. Hieruit is naar voren gekomen dat het mogelijk is deze tunnel geheel te behouden en problemen met hoogwater te voorkomen door rondom de burcht een grondwallepje aan te leggen van 30 cm hoog. Hiermee is de waterveiligheid voldoende geborgd conform de richtlijnen en blijft de tunnel tevens geheel functioneel. Dit wordt in het mitigatieplan verwerkt.

Niet alleen, onderzoek van bever is van 2020 (laatste veldbezoek januari 2020, rapportage juni 2020), en maximaal 3 jaren geldig. Dit is dus verlopen

Mee eens vandaar het nieuwe onderzoek dat uitgevoerd is, wat met veldonderzoek in 2023 wel recent genoeg is.

Langs de Groeneweg liggen toch nog wat groenstructuren die door steenuil gebruikt kunnen worden als roestplaats. Enkele bomen en hagen zijn te vinden langs deze weg. M.i. moet je daarvan uitsluiten of ze gebruikt worden. Dus nader onderzoeken.

Als de steenuil wel enkele roestplaatsen langs deze weg heeft, dan moet er nagedacht worden over compensatie.

In de vooronderzoeken die waren uitgevoerd kwam de steenuil geheel niet naar voren. Dat was onzes inziens niet juist waarmee we hem beoordeeld hebben en wel meegenomen. Er liggen inderdaad groenstructuren maar steenuilen hebben roestplaatsen in kasten, holle bomen of gebouwen die voldoende donker zijn. Deze zijn in het werkgebied en de verstoringszone niet aanwezig. Een haag is niet geschikt voor een steenuil om de dag in door te brengen. Steenuilen vermijden zelfs plekken met veel hoge bomen en beschutting omdat het risico op predatie daar te hoog is. Omdat vaste rust- en verblijfplaatsen van steenuilen uitgesloten zijn, en negatieve effecten op het foerageergebied te voorkomen. Maatregelen daarvoor zijn opgenomen in het mitigatieplan. Een nader toelichting op de geschiktheid van het gebied is opgenomen in de nieuwe versie van de update van het natuuronderzoek.

Even platgezegd, moeten gewoonweg alle bomen weg die vallen tussen de projectcontouren? Zo ja, dan neemt de hoeveelheid bomen/houtachtige vegetatie wel erg af rondom de oeverholten. Wordt dit hersteld na realisatie?

Aan de oevers aan de zuidzijde van het koelwaterkanaal vinden geen werkzaamheden plaats vanuit het project. Alle bomen, struiken en beschutting op en rondom de beverholten blijft daarmee behouden. Ze zwemmen daarnaast door tot op de Maas, ben ze tijdens het vleermuisonderzoek op de langsdam nog tegengekomen. Dus ook daar is voldoende eten. Het natuurlijk in te richten stuk bij de nieuw kom die ontstaat als de langsdam is verwijderd zal tevens veel extra foerageergebied ontstaan doordat hier veel oeverplanten en wilgen te verwachten zijn in de ondiepe stukken.

Roepende dieren Dorpsstraat was nabij de woningen. Bomen zijn in de winter onderzocht, ook al met boomcamera en er loopt een volledig onderzoek met genoeg rondes om aan het protocol te voldoen. Tot nu toe niets aangetroffen in de holtes. De bomen met holtes (zie bovenstaande figuur) blijken beiden behouden te kunnen blijven. Er moeten er alleen twee in die laan weg daar waar de huidige kering ligt en de nieuwe voor in de plaats komt. De rest van het groen dat weg moet bij de Groeneweg is jonge opstand van de boomkweker, hier zitten geen holtes in en dergelijke bomen worden al gerooid voordat ze dat ooit kunnen krijgen omdat het formaat dan niet meer verkoopbaar is en voor de kweker geen waarde meer heeft.

Conclusie van eerder onderzoek: 'In het onderzoeksgebied (langs de randen) vier zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen en drie van laatvliegers gevonden. Van ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis zijn van beide soorten twee waarnemingen van baltsende dieren. Van watervleermuis (alleen foeragerend waargenomen) zijn geen verblijfplaatsen gevonden. De Dorpsstraat en Berikstraat vormen twee, mogelijk één aaneengesloten, vliegroutes en foerageergebieden voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (vanuit kolonieboom). De oude Maasarm is foerageergebied voor rosse vleermuis, watervleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. '

Alle zaken welke relevant zijn voor het plangebied zijn overgenomen. Het onderzoek dat in de voorfase is uitgevoerd ging echter over een veel groter onderzoeksgebied, waarvan het project grote delen nu geheel ongemoeid laat. Zo komen wij helemaal niet in de Berikstraat en bij de bomen waar

zij de verblijfplaatsen in gevonden hebben. De vliegroute Dorpstraat liep mogelijk al niet door tot in het plangebied, maar om dat uit te sluiten is er op het deel binnen het plangebied en de Groenstraat zoals weergegeven in het begin van deze notitie een nader onderzoek ingezet. Daar blijkt nu geen belangrijke vliegroute te lopen, maar er komen wel tot maximaal ongeveer 10 gewone dwergvleermuizen gelijktijdig foerageren. De Oude Maasarm waar het over gaat is het koelwaterkanaal wat bij ons Dijkvakken 5 en 6 zijn. Het is wat uitpluiswerk om de vertaling te maken, maar alles zit erin.

Je spreekt misschien over een laag aantal waarnemingen per soort, maar ik zou er vooralsnog van uitgaan dat dit kanaal van belang is als foerageerplaats. Deze beredenering zou je kunnen afzwakken door aan te tonen dat daar nu straatlantaarns/verlichting staat. Zo niet, er staan hier en daar wat bomen, bomen langs water zijn altijd in trek door vleermuizen.

Inmiddels zijn er twee rondes uitgevoerd. Er wordt nog een extra nacht uitgevoerd laat in het kraamseizoen om de functie als foerageergebied te bepalen. Maar zoals in het beginstuk benoemd zijn het maar enkele dieren die hier vliegen. Het stuk met veel begroeiing en bomen is sterk verlicht gedurende de gehele nacht. De rest biedt weinig beschutting en daarmee mogelijk ook een lager insectenaanbod dan de parallel lopende oever van de Maas.

Als dit hier benoemd wordt, dan moet deze rapportage ook onderdeel zijn van de aanvraag en getoetst worden (KRW).

Vanuit het project was het wenselijk dit op te nemen zodat er een totaalbeeld van de ecologie maatregelen in een document staan, maar de toetsing wordt al gedaan en het is daarmee geen noodzakelijke informatie voor de omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit Omgevingswet. Daarmee hebben we het er nu geheel uit gehaald en wordt het later in het ecologisch werkprotocol wel gecombineerd.

Zie ook eerste opmerking, wat zijn consequenties van dichten dassentunnel?

We hebben een oplossing gevonden om de tunnel te behouden, dit is dus ook aangepast in het mitigatieplan.

Voor welke periode wordt vergunning aangevraagd?

We houden de periode aan zoals vermeld op het aanvraagformulier, dus een periode van 3 jaar tot augustus 2027.

Deze is alleen voor beheer en onderhoud, zijn er werkzaamheden die hieronder vallen en zo ja, wat? (Gedragscode Waterschappen)

Het klopt dat deze alleen goedgekeurd is voor beheer en onderhoud, waarmee het nu noodzakelijk blijft een omgevingsvergunning aan te vragen. Echter voor zover de werkwijze niet gebaseerd kon worden op de richtlijnen uit de kennisdocumenten hebben we voor het zorgvuldig werken en dergelijke zoveel mogelijk de werkwijze uit de gedragscode gevolgd. Die is immers al eerder goedgekeurd door het Rijk waarmee wij verwachten dat het volgen van vergelijkbare werkwijze nu weer op goedkeuring kan rekenen. Uiteindelijk is het een onderbouwing dat alles niet zomaar uit de lucht komt vallen. We dienen een aanvraag omgevingsvergunning in, dus alles wordt door het bevoegd gezag bekeken en beoordeeld ter goedkeuring.

Voer werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit. Op pagina 16 staat uiterlijk 19.00 uur?

Ja op blz. 16 staat dat er in principe niet tot later dan 19:00 gewerkt wordt. Dat is vanuit de ingreep en voorkomen overlast en verstoring voor de omgeving. Vanuit de zorgplicht is het bij uitloop van een ingreep wel mogelijk als het sporadisch voorkomt dat er eens later gewerkt moet worden, mits de voorgestelde voorwaarden gevolgd wordt en er op de betreffende locatie geen verdere beperking geldt vanuit beschermde nachtactieve soorten zoals opgenomen in de volgende paragrafen.

Volgens de plancontouren moet er wat groen langs de hoofdburcht verwijderd worden. Heeft dit geen negatieve invloed op de burcht zelf? Wordt de burcht hierdoor niet deels blootgesteld? Oftewel, is de burcht nog altijd afdoende beschermt na afloop van de werkzaamheden?

Op de burchten van de dassen wordt geen groen verwijderd. Deze ligt ten noorden van de geasfalteerde Groenenweg. Aan die zijde wordt geen groen verwijderd. Ten zuiden van de Groeneweg moet er wel deels groen verdwijnen, maar deze zorgt nu ook niet voor beschutting van de burcht omdat de autoweg er tussendoor loopt. Bovendien wordt er binnen een straal van 20 m rondom de burcht niets verwijderd, zoals te zien op figuur 7 waar zowel de cirkels als het ruimtebeslag op weergegeven zijn.

Dichten dassentunnel komt hier niet in terug.

Zoals eerder benoemd kan deze open blijven waarmee dit niet meer benoemd is. Maar voor de duidelijkheid vullen we dit aan met de maatregel (grondwalleltjes plaatsen) en zorgen we dat in het stuk het dichten ook niet meer benoemd zal worden.

Rekening houdend met de broedperiode van vogels, dan mag er binnen dit traject alleen gewerkt worden in sep, okt en nov. is dit haalbaar binnen dat tijdsbestek?

Er wordt getracht de werkzaamheden zoveel mogelijk uitsluitend in deze periode uit te voeren. Waar dat niet mogelijk is wordt de kwetsbare periode van de das gerespecteerd en wordt voor broedvogels (waarvan geen jaarrond beschermde nesten bekend zijn uit het werkgebied) ervoor gezorgd dat de

vegetatie die moet wijken buiten het broedseizoen verwijderd wordt en er ecologische begeleiding plaatsvindt om te controleren op nesten. Als er nesten worden aangetroffen dan worden maatregelen getroffen dat deze niet verstoord kunnen worden. Dat kan ook bestaan uit het deels uitstellen van een deel van het werk indien noodzakelijk.

Hoe zien de plannen daarvoor uit? is daar zicht op? heeft de nieuwe aanleglocatie nog effecten op beschermde soorten, zowel in de aanlegfase als op het moment dat deze in gebruik is? Zo ja, welke? is er nagedacht over verlichting/beschutting voor soorten zoals bever en vleermuizen? (aanleglocatie)

Er zijn nog geen ontwerpen gemaakt voor de aanleglocatie. In principe wordt de bestaande locatie die aanwezig is een stuk naar het westen verplaatst. Voor vleermuizen zijn er momenteel geen beschermde functies aangetroffen op de plek waar de haven komt, en ontstaat een donkere zone / gebied waar de haven nu ligt en altijd licht brand. Bij de haven komt er een stroomaansluiting bij de aanlegplaatsen en hier wordt door de eigenaar verlichting aangebracht (op basis van beweging sensor). Aanlegplaatsen zijn niet bedoeld te overnachten maar verlichting moet wel zorgen voor sociaal veilige situatie. Als randvoorwaarde zal opgenomen worden dat deze niet mag uitstralen tot op de overliggende oever waar de beverholen gelegen zijn. Dit voegen we toe in het plan.

Als vergunning aangevraagd wordt voordat vleermuisonderzoek uitgevoerd is, moet er uitgegaan worden van worst case. En dan moet in dit mitigatieplan uitgegaan worden van maximale aanwezigheid verblijfsplaatsen met daarbij behorende maximale mitigatie/compensatie. Afzwakken kan pas als onderzoek uitgevoerd is.

Ik zie in het vooronderzoek alleen paarverblijfplaatsen bij de woningen, daar komen we niet aan en we zorgen voor geen uitstraling van verlichting naar de woningen. Krijg je toch problemen met de bewoners van dus kan ook niet. In de bomen zijn er geen aanleidingen dat er verblijven zijn, maar kan in het najaar wel aangetoond worden. Omdat de kans klein is gezien er bij het spoor geen bomen met holtes gevonden zijn en bij de Dorpstraat geen roepende dieren van soorten die graag in de bomen met holtes gaan zitten....gaan we er nog niet van uit. Bomen met holtes bij de Dorpstraat blijven ook behouden, dus het zal altijd enkel voorkomen verstoring betreffen en geen opheffing voor de Dorpstraat. In het plan zit al de beperking dat hier niet verlicht mag worden omdat het uitgangspunt daarin ook nog is dat dit een vaste vliegroute is. Op de Langsdam is het afwachten, uit vooronderzoek was daar niets bekend wat betreft verblijven. Zoals omschreven zijn winterverblijfplaatsen al uitgesloten en is er in de kraamperiode ook geen activiteit vastgesteld. In het plan worden maatregelen toegevoegd voor het geval er een paarverblijfplaats in zou zitten.

Moet vleermuisvriendelijk zijn

Wordt als aanvulling opgenomen.

Is ergens inzichtelijk gemaakt welke bomen precies weg moeten rondom de Dorpsstraat? Volgens de onderzoeken van 2020 zijn er veel waarnemingen van vleermuizen rondom het groen rechts van de Dorpsstraat. Het is nu alleen nog niet duidelijk of die bomen ook weg moeten.

Nu is voorzien dat alleen de twee bomen op de huidige en toekomstige duik gekapt moeten worden om de aanleg van de dijk mogelijk te maken. Hier zitten geen holtes of grote stukken losse bast in. Dat is dus ook het “gat” dat we voor de zekerheid willen overbruggen met de FaunaFlex bakken met Hop-overs. Op basis van de reeds uitgevoerde onderzoeken blijkt in dit deel van de Dorpsstraat ten oosten van het dorp momenteel geen sprake te zijn van een vaste vliegroute, naar verwachting liep die bij het vooronderzoek richting het Westen om vervolgens ook de Berikstraat te volgen omdat deze daar ook is aangetroffen en bevond het bijbehorende kraamverblijf zich ergens in het dorp. Dat valt nu geheel buiten de scope van het project, daar wordt niets veranderd of gedaan aan werkzaamheden.

Ik ga er even van uit dat vleermuizen niet botsen met de das v.w.b. Dijkvak 4? anders dan is er namelijk geen goede periode beschikbaar....

Klopt er is geen goede periode beschikbaar voor de werkzaamheden in Dijkvlakken 4 & 5 waarbij alle kwetsbare perioden ontzien worden. Dat is mede de reden om deze omgevingsvergunning aan te vragen. Omdat de te verwachten effecten op vleermuizen met in acht name van de gestelde mitigerende maatregelen naar verwachting niet leidt tot een significant effect op beschermde gebiedsfuncties is gekozen om vooral te richten op de kwetsbare periode van de das voor de uitvoering, waardoor we gaan voor uitvoering deels in kwetsbare periode vleermuizen met maatregelen om de vliegroute / toegang tot het foerageergebied te behouden en indien nodig maatregelen om eventuele verblijfplaatsen in bomen niet te verstoren.

Zitten er beschermde vissen?

Nee

Gezien de complexiteit van het project en het plangebied is het voorstel om na het doornemen van de reactie een overleg te plannen om het door te nemen en waar nodig nader toe te lichten. Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, in afwachting van uw reactie verblijf ik.

Met vriendelijke groet,
() .